

Korkeakouludiplomit

- näkökulmia

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene
Koulutusvaliokunnan puheenjohtaja rehtori Mervi Vidgrén, Savonia
1.11.2016

Taustalla korkeakouludiplomikokeilu

- Korkeakouludiplomikoulutuskokeilussa oli mukana neljä 60 opintopisteen laajuista opintokokonaisuutta: Gerontologinen kuntoutus, Hankintaosaaja, Henkilöstö- ja talousosaaja ja Maatalousyrittäjän liiketoimintaosaaminen
- Kokeilun tarkoituksena on selvittää nykyisiä korkeakoulututkintoja suppeampien koulutusten käyttökelpoisuutta työelämän ja opiskelijoiden kannalta
- Koulutukset noudattavat avoimen korkeakoulutuksen periaatteita
- Ei olemassa säädöspohjaa

Korkeakouludiplomikoulutuskokeilu – Koulutuksen tutkimuslaitoksen (KTL) seuranta- ja arviontitutkimus (Jussi Välimaa & Helena Aittola)

Korkeakouludiplomiopiskelijoiden taustat:

- Opiskelijoiden ikä- ja sukupuolijakaumat vastasivat yleisesti aikuiskoulutukseen osallistujien taustoja (koulutettuja naisia)
- Koulutukseen eivät hakeutuneet uudet ylioppilaat tai ammatillisen perustutkinnon suorittaneet, jotka olisivat halunneet siirtyä nopeasti korkeakouluopintoihin.
- Opiskelijoista lähes puolet (46 %) oli jo suorittanut korkeakoulututkinnon. (Lopuilla ylin suoritettu tutkinto oli ammatillinen perustutkinto, ei lukiopohjaisia)
- Opiskelijoiden keski-ikä yli 40 vuotta
- Useimmilla takanaan yli 20 vuoden työkokemus

Tavoitteet, suhde avoimen korkeakoulun opiskelijoiden ryhmiin:

- Osaamisen täydentäminen ja syventäminen; koulutus ”puuttuva palikka”, ”ammattiosaamisensa kehittäjät” (Haltia et al. 2014) ja alan tai ammatin vaihtajia; ”tutkinto-opiskelijaksi pyrkiviä”; MUTTA EI ”itsensä kehittäjiä” tai ”urakehittäjiä” (Lohikoski, 2008)

Arvioinnin johtopäätöksiä:

- Korkeakouludiplomikokeilusta saatujen kokemusten perusteella voidaan suositella korkeakoulututkintoa suppeampien korkeakoulutasoisten **osaamiskokonaisuuksien suunnittelun ja tarjonnan jatkamista osana avoimen korkeakoulun toimintaa**
- Kokeilusta saatujen kokemusten perusteella on syytä jatkaa eurooppalaista benchmarkingia ennen kuin tehdään päätöksiä ns. lyhyiden korkeakoulututkintojen tarpeesta, laajuudesta ja **asemasta maamme koulutusjärjestelmässä.**

Elinikäinen oppiminen – osaamiskokonaisuudet ammattikorkeakoulujen tutkintojärjestelmässä

- Ammattikorkeakoulututkinnot
- Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot
- Erikoistumiskoulutukset
- Avoimen ammattikorkeakoulun tarjonta
- Täydennyskoulutus (koulutuspalvelut liiketoimintana)

- > korkeakouludiplomit eivät ole säädöspohjassa.
- > tuoko ”korkeakouludiplomi/Higher Education Diploma” nimen käyttäminen sekavuutta järjestelmään. Brändinimen käyttöä harkittava, lisääkö se ammattikorkeakoulutuksen tunnettuutta työelämässä?

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot, erikoistumiskoulutukset, täydennyskoulutus, avoin ammattikorkeakoulutus

- Korkeakoulututkinnon suorittaneille järjestelmässä on olemassa osaamista joustavasti kehittäviä ”osaamispaketteja”; ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot, avoimen ammattikorkeakoulutuksen tarjonta, erikoistumiskoulutukset ja täydennyskoulutus.
- Avoin ammattikorkeakoulutus; avoimen väylä tarjoaa hyvän mahdollisuuden koulutuspohjasta riippumatta osaamisen kehittämiseen.
- Erikoistumiskoulutukset; mallista kokemuksia vielä vähän. ERKOT luotu lähtökohtaisesti ” uudenlaisen osaamisen paketeiksi”, joita työelämä arvostaa.
- Täydennyskoulutus; vastaa osaamisen markkinakysyntään joustavasti.

Avoimen ammattikorkeakoulutuksen tulevaisuus

- Avoin-amk tulee yhä merkittävämmäksi
 - Väylä korkeakouluopintoihin
 - Digitaalisuus avaa uusi mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen opiskelijalähtöisesti
 - Työelämässä osaamisen merkitys korostuu
 - Tutkintokoulutuksen ja avoimen ammattikorkeakoulutuksen ”toteutusrajat” menevät limittäin.
 - Avoin-amk tarvitsee uudenlaisen brändin > ”ikkuna korkeakoulutukseen” – eli kirkastetaan avoimen ammattikorkeakoulutuksen kokonaisbrändiä elinikäisen oppimisen mahdollistajana. Kansainvälisesti tästä on hyviä esimerkkejä.